

अग्रोमेट अडवायझरी बुलेटीन

ग्रामिण कृषि मौसम सेवा, ऐएमएफयु, कोल्हापूर
विभागीय कृषि संशोधन केंद्र, शेंडा पार्क, कोल्हापूर

दूरध्वनी : (०२३१) २६९२४१६

ईमेल: adrkolhapur@rediffmail.com

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला समितीची साप्ताहिक बैठक दि. २८.०३.२०२५

जिल्हा : सातारा

मागील आठवड्यातील हवामान (२२.०३.२०२५ ते २८.०३.२०२५)							हवामान घटक	पुढील पाच दिवसांचा हवामानाचा अंदाज (२९.०३.२०२५ ते ०२.०४.२०२५)				
२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	दिनांक	२९	३०	३१	०१	०२
-	-	-	-	-	-	-	पाऊस (मिमी)	०	४	८	४	३
-	-	-	-	-	-	-	कमाल तापमान (अं.से.)	३८	४०	३९	३८	३७
-	-	-	-	-	-	-	किमान तापमान (अं.से.)	१९	२१	२२	२३	२३
-	-	-	-	-	-	-	ढग स्थिती (आकाश)	२	२	३	३	४
-	-	-	-	-	-	-	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	५०	५१	५०	५०	५१
-	-	-	-	-	-	-	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	२७	२७	२७	२८	२९
-	-	-	-	-	-	-	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास)	६	८	५	३	३
-	-	-	-	-	-	-	वाऱ्याची दिशा	३४७	३५२	३२३	०	६

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला

पीक	अवस्था	कृषि विषयक सल्ला
हवामान सारांश		प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई यांचेकडून प्राप्त झालेल्या हवामान अंदाजानुसार सातारा जिल्ह्यामध्ये दिनांक २९ मार्च ते २ एप्रिल दरम्यान आकाश अंशतः ढगाळ राहण्याची शक्यता आहे. सातारा जिल्ह्यामध्ये दिनांक ३० मार्च ते २ एप्रिल दरम्यान तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. सातारा जिल्ह्यामध्ये पुढील ५ दिवस कमाल तापमानामध्ये २ ते ३ अंश सेल्सिअसने वाढ होऊन कमाल तापमान ३८.० ते ४०.० अंश सेल्सिअस या दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे. पुढील ५ दिवसांत किमान तापमान १९.० ते २३.० अंश सेल्सिअस दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे. सकाळची सापेक्ष आर्द्रता ५० ते ५१% या दरम्यान तर दुपारची सापेक्ष आर्द्रता २७ ते २९% या दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे. वाऱ्याचा वेग ताशी ०३ ते ०८ किमी या दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे.
विस्तारित श्रेणी अंदाज		विस्तारित श्रेणीच्या अंदाजानुसार मध्य महाराष्ट्रामध्ये दिनांक ४ ते १० एप्रिल, २०२५ दरम्यान पावसाचे प्रमाण सरासरी पेक्षा कमी तसेच कमाल तापमान सरासरी पेक्षा जास्त तर किमान तापमान सरासरी पेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे.
हवामान इशारा		सातारा जिल्ह्यामध्ये दिनांक ३० मार्च रोजी तुरळक ठिकाणी मेघर्जना, विजांचा कडकडाट व ताशी ३० ते ४० किमी इतक्या वेगाच्या वाऱ्यासह हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे.
सामान्य सल्ला		<ul style="list-style-type: none"> शेतकरी बांधवांनी हवामान आधारित शेतीविषयक सल्ला आपल्या अँड्रॉइड मोबाईलवर मिळविण्यासाठी गुगल प्ले स्टोर वरून "मेघदूत" अँड्रॉइड ॲप्लिकेशन तर मेघगर्जना व विजांचा कडकडाट इ.च्या अंदाजासाठी "दामिनी" अँड्रॉइड ॲप्लिकेशन डाउनलोड करावे व त्याचा वापर करावा. कमाल तापमानामध्ये वाढ होण्याची शक्यता असल्याने पिकांची पुढीलप्रमाणे काळजी घ्यावी फळझाडांना तसेच भाजीपाला पिकांना नियमित व पुरेसे पाणी द्यावे, विशेषतः सकाळी लवकर किंवा संध्याकाळी उशिरा पाणी द्यावे ठिबक सिंचन प्रणाली वापरल्यास पाण्याचा योग्य वापर होतो. फळझाडांना तसेच भाजीपाला पिकांमध्ये आच्छादनांचा वापर करावा जेणेकरून मातीतील ओलावा टिकून राहील.
संदेश		जिल्ह्यामध्ये ३० मार्च ते २ एप्रिल दरम्यान रोजी तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता असल्याने काढणी केलेल्या गहू, ज्वारी व मका या पिकांची मळणी करावी व तयार शेतीमाल सुरक्षित ठिकाणी ठेवावा.
गहू	साठवणूक	<ul style="list-style-type: none"> दिनांक ३० मार्च ते २ एप्रिल दरम्यान तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता असल्याने काढणी केलेल्या गहू पिकाची मळणी करावी व तयार शेतीमाल त्वरित सुरक्षित ठिकाणी ठेवावा. गहू ब्रियाणे साठवणुकीच्या काळात सोंडेकिडीच्या नियंत्रणासाठी उन्हात वाळवलेल्या प्रती किलो ब्रियाण्यास १० ग्रॅम याप्रमाणे वेखंड भुकटीची बीज प्रक्रिया करावी.
मका	पक्वता	दिनांक ३० मार्च ते २ एप्रिल दरम्यान रोजी तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता असल्याने काढणी केलेल्या मका पिकाची मळणी करावी व तयार शेतीमाल त्वरित सुरक्षित ठिकाणी ठेवावा.
भुईमुग	वाढीची	<ul style="list-style-type: none"> कोरड्या हवामानामुळे भुईमुग पिकावर तुडतुडे, फुलकिडे व नाग आळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत आहे. नियंत्रणासाठी क्लिनॉलफॉस २५ ई.सी. २० मि.ली. प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. उन्हाळी भुईमुग पिकास जमिनीच्या मगदूराप्रमाणे ८ ते १० दिवसांच्या अंतराने पाणी द्यावे.
ऊस	वाढीची	६ ते ८ आठवड्यांच्या सुरु उसाला नत्र खतांचा दुसरा हसा ४०% नत्र (१०० किलो नत्र म्हणजेच हेक्टरी २१७ किलो युरिया) द्यावा.
द्राक्ष	मणी विकसित होणे	<ul style="list-style-type: none"> पायाभूत छाटणी (फाउंडेशन प्रूनिंग) पुढील १०-१५ दिवसांत करण्याचा विचार असल्यास, मृदा व पाण्याचे विश्लेषण करून त्यानुसार पायाभूत छाटणी हंगामासाठी पोषण व पाणी व्यवस्थापनाचे नियोजन करावे. द्राक्षाच्या घडांमधील सर्व तडकलेली द्राक्षे काढून टाकावीत. ही तडकलेली द्राक्षे द्राक्षबागेपासून लांब आणि किमान दोन फूट खोल जमिनीत गाडून नष्ट करावीत. त्यामुळे द्राक्षबागेत माश्यांची संख्या कमी होईल. ही तडकलेली द्राक्षे माश्यांना आकर्षित करण्यासाठी कारणीभूत ठरू शकतात. सापळा तयार करण्यासाठी, एका भांड्यात बाजूला छोटे छिद्र करून त्यामध्ये तडकलेली

अॅग्रोमेट अॅडवायझरी बुलेटीन
ग्रामिण कृषि मौसम सेवा, ऐएमएफयु, कोल्हापूर
विभागीय कृषि संशोधन केंद्र, शेंडा पार्क, कोल्हापूर

दूरध्वनी : (०२३१) २६९२४१६

ईमेल: adrkolhapur@rediffmail.com

		द्राक्षे ठेवा. त्या भांड्याच्या तोंडावर उलटे पेपर कोन ठेवा आणि त्याच्या तळाशी एक छोटे छिद्र ठेवा, जेणेकरून फळमाश्या आत जाऊ शकतील. हे सापळे द्राक्षबागेच्या बाहेर लटकवावेत. द्राक्षांच्या तडकण्याचे व्यवस्थापन योग्य द्राक्षशास्त्रीय (विटीकल्चरल) पद्धतीचे पालन करून करावे.
मिरची	फुलोरा	<ul style="list-style-type: none"> ➤ मागील आठवड्यामध्ये कोरडे हवामान आढळल्यामुळे मिरची पिकावर फुलकिडे या किडीचा प्रादुर्भाव दिसून येत आहे. फुलकिडे हे पानाच्या खालच्या व वरच्या बाजूस राहतात आणि पानातील रस शोषून घेतात त्यामुळे पानाच्या कडा वरील बाजूस वळतात. पाने लहान होतात यालाच बोकड्या किंवा चुरडा-मुरडा असे म्हणतात. त्याच्या नियंत्रणासाठी इमिडाक्लोप्रिड १७.८ % एस.एल. २.५ मिली किंवा फिप्रोनिल ५ एस.सी. २० मिली. या किटकनाशकाच्या आलटून पालटून फवारण्या कराव्यात. ➤ फवारणी करतांना पावसाळी वातावरणामध्ये चिकट द्रव्याचा (०.१%) वापर जरूर करावा. ➤ शेतामध्ये निळे चिकट सापळे एकरी २० ते २५ या प्रमाणात वापरावे.
दोडका	फुलोरा	<ul style="list-style-type: none"> ➤ उन्हाळी वेलवर्गीय भाजीपाला पिकांस खुरपणी देऊन नत्र खताचा दुसरा हप्ता द्यावा ➤ वेलवर्गीय पिकांना आधार देण्याचे काम पूर्ण करावे.
नारळ	वाढीची	➤ प्रखर उन्हाची तीव्रता वाढली असून कमाल तापमान ३८.० अंश सेल्सिअसपर्यंत वाढण्याचा अंदाज आहे. त्यामुळे नवीन लागवड केलेल्या नारळाच्या रोपांचे प्रखर उन्हापासून संरक्षण करण्यासाठी शेड नेटच्या सहाय्याने सावलीची व्यवस्था करा.
टोमॅटो	वाढीची	➤ मागील आठवड्यामध्ये कोरडे हवामान राहिल्याने काही ठिकाणी टोमॅटो पिकावर पांढरी माशी व फुलकिड्यांच्या प्रादुर्भाव दिसून येत आहे नियंत्रणासाठी कोरडे हवामान असताना इमिडाक्लोप्रिड ०.५ मि.लि. प्रती लिटर पाण्यातून फवारावे.
पशुधन	वाढीची	<ul style="list-style-type: none"> ➤ लाळ खुरकुत रोगापासून बचावासाठी निरोगी जनावरांना लाळ खुरकुत रोगाची रोगप्रतिबंधक लस मार्च महिन्यामध्ये अधिकृत पशुवैद्यकीय अधिकाऱ्याच्या सल्ल्याने टोचून घ्यावी. ३ महिन्यांच्या आतील तसेच गाभण जनावरांना लस देणे टाळावे. जनावरांचे वाढणाऱ्या तापमानापासून संरक्षणासाठी पुढील उपाय करावेत... ➤ म्हशींना घर्मग्रंथी खूप कमी असल्याने व त्यांची त्वचा काळी असल्याने वाढणाऱ्या तापमानाचा गायींपेक्षा म्हशींना त्रास जास्त होतो म्हणून म्हशींना पाण्यात डुंबव्यास सोडावे. ➤ जनावरे सावलीच्या ठिकाणी बांधावीत. शक्य असल्यास दिवसातून ४ ते ५ वेळा त्यांच्या अंगावर पाणी फवारावे. ➤ जनावरांना पुरेशे, शुद्ध व थंड पाणी पिण्यास द्यावे. जनावरांना पुरेसा प्रथिनेयुक्त व हिरवा चारा आणि खनिजमिश्रण द्यावे. ➤ दूपारच्या वेळेस जनावरे चारावयास नेऊ नयेत.
पोल्ट्री पक्षी	वाढीची	पोल्ट्रीमधील पक्षांचे वाढणाऱ्या तापमानापासून संरक्षणासाठी पोल्ट्रीच्या बाजूने बारदाने लावावेत व त्यावर बारदार पाणी शिंपडावे जेणेकरून आतील तापमान कमी राहण्यास मदत होईल. वीतसेच पोल्ट्रीमध्ये हवा खेळती राहिल याची काळजी घ्या .

स्त्रोत

१) हवामान पूर्वानुमान : प्रादेशिक हवामान पूर्वानुमान केंद्र, मुंबई.

ठिकाण : कोल्हापूर

दि. : २८.०३.२०२५

स्वाक्षरीत

प्रमुख अन्वेषक, ग्राकूमौसे, ऐएमएफयु, कोल्हापूर तथा
सहयोगी संशोधन संचालक,
विभागीय कृषि संशोधन केंद्र, कोल्हापूर